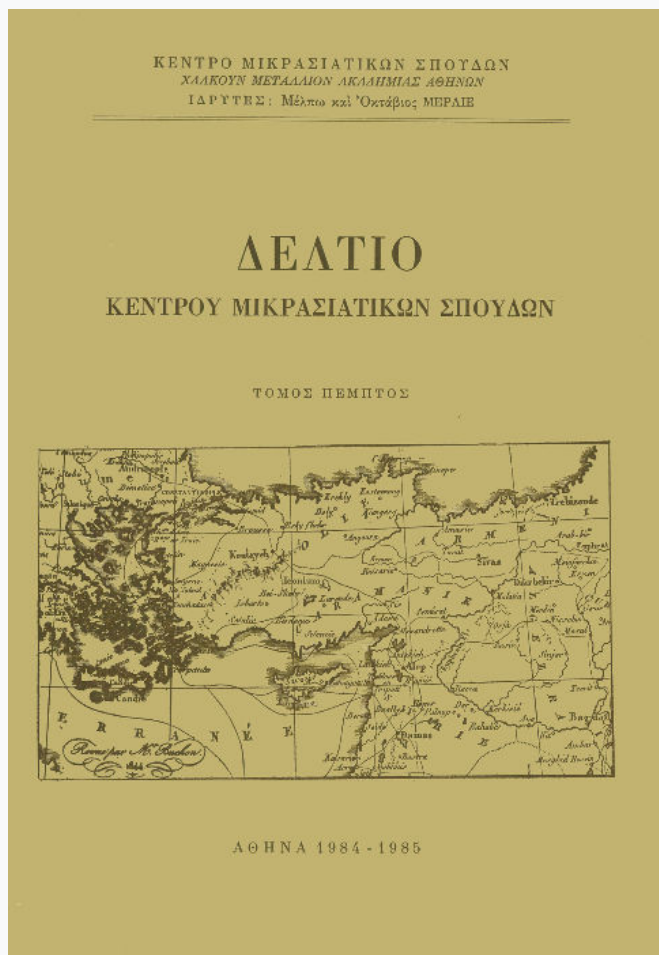

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

Τόμ. 5 (1984)

Πεπραγμένα του μουσικού λαογραφικού αρχείου:
1980-1985

Μάρκος Φ. Δραγούμης

doi: [10.12681/deltiokms.227](https://doi.org/10.12681/deltiokms.227)

Copyright © 2015, Μάρκος Φ. Δραγούμης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Δραγούμης Μ. Φ. (1984). Πεπραγμένα του μουσικού λαογραφικού αρχείου: 1980-1985. *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, 5, 586-588. <https://doi.org/10.12681/deltiokms.227>

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ
1980-1985

1. 'Επιστημονικό έργο

'Εκδόθηκε ό δίσκος *Αϋθεντικά Μικρασιατικά* από ήχογραφημένο ύλικό του Μουσικού Λαογραφικού 'Αρχείου, (βλ. κριτικές στά περιοδικά *Ήχος & hi-fi*, τχ. 96, [Μάρτης 1981], σ. 99, και *Yearbook for Traditional Music*, τ. 13, [1981], 136-8).

Μεταγράφηκε στο πεντάγραμμο με συγγραφή σχετικού προλόγου τό «Καλοφωνικό Είρμολόγιο» του 1835 (262 σελ.). 'Υπάρχουν προοπτικές για τήν έκδοσή του από τό 'Εθνικό 'Ιδρυμα 'Ερευνών.

Μεταγράφηκε στο πεντάγραμμο τό 'Αναστασιματάριο (130 σελ.), τό Είρμολόγιο (66 σελ.) και ή 'Ακολουθία του 'Ακαθίστου 'Υμνου (26 σελ.), όπως ψάλλονται στη Ζάκυνθο με βάση τά χειρόγραφα του Β. Πομόνη (1883-1947), που παραχωρήθηκαν στο Μουσικό Λαογραφικό 'Αρχείο για φωτοτύπηση από τόν λαμπαδάριο τής Μητροπόλεως 'Αθηνών κ. Εύαγ. Τζελά.

'Εκδόθηκε, με σχετικά σχόλια, ή συλλογή 35 Εϋβοϊκών τραγουδιών από χειρόγραφο του Μουσικού Λαογραφικού 'Αρχείου (βλ. «Μία ανέκδοτη συλλογή δημοτικών τραγουδιών του Αύλωναρίτη δάσκαλου Γιάννη Γκιζελή, *Αρχείο Εϋβοϊκών Μελετών*, ΚΓ', 'Αθήνα 1980, 265-311).

'Εκδόθηκαν, με σχετικά σχόλια αποσπάσματα από χειρόγραφο με δημοτικά και άλλα τραγούδια καταγραμμένα από τόν Π. Γ. Φιλανθίδη (19ος αϊ.) και εύρισκόμενα σήμερα στο Μουσικό Λαογραφικό 'Αρχείο. (βλ. «Μία ανέκδοτη συλλογή δημοτικών τραγουδιών του Μικρασιάτη Πέτρου Φιλανθίδη», *Διαβάζω*, 74, 'Αθήνα 27/7/1982, 32-4.)

'Εκδόθηκαν δύο μελέτες γύρω από τη ζωή και τό έργο του Νικολάου Φαρδύ, με στοιχεία παρμένα από χειρόγρατά του που βρίσκονται σήμερα στο Μουσικό Λαογραφικό 'Αρχείο και στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη.

(βλ. «13 Δημοτικές Μελωδίες από χειρόγραφο του Ν. Φαρδύ, γραμμένο στη Σμύρνη τό 1876-7», *Δελτίο ΚΜΣ*, τ. 2, 'Αθήνα 1980, σ. 323-346. Επίσης «'Η συμβολή του Νικολάου Φαρδύ (1853-1901) στη συλλογή και μελέτη τής δημοτικής μας μουσικής». Παραδοσιακή και 'Εντεχνη μουσική. Παράρτημα άρ. 44 τής 'Επιστημονικής 'Επετηρίδας τής Φιλοσοφικής Σχολής του 'Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1984, 89-103.)

Συντάχθηκε και δημοσιεύθηκε κριτική δισκογραφία για τους πιο αξιόλογους δίσκους με δημοτικά τραγούδια, που κυκλοφόρησαν κατά την περίοδο 1973-81. (Βλ. *Θέατρο*, περ. Γ', τ. ΙΑ' [Γενάρης-Απρίλης 1981], 131-4 και *Λαογραφία*, Αθήνα 1982, 545-554.)

2. Ἀρχεῖακὸ ἔργο

Καταγράφηκαν και καταχωρήθηκαν σὲ εἰδικὸ ντοσιὲ τὰ κείμενα τῶν τραγουδιῶν ποὺ ἠχογραφήθηκαν στὶς ἀποστολὲς τοῦ Μουσικοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου στὴν Εὐβοία (1962) καὶ στὸ νομὸ Καστοριάς (1965).

Ἀποδελτιώθηκαν οἱ δίσκοι 33 στροφῶν τῆς συλλογῆς τοῦ Μουσικοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου.

3. Ἀποστολὲς

1980 (Αὐγουστος): Χίος (16 τραγούδια).

1981 (Ἰανουάριος): Ἀγόριανη Φθιώτιδας (18 τραγούδια).

1983 (Αὐγουστος): Κάρπαθος (8 τραγούδια).

1985 (Ἰούνιος): Σαμοθράκη (16 τραγούδια). Ἡ ἠχογράφηση ἔγινε στὴν Ἀθήνα.

1985 (Ἀπρίλιος, Αὐγουστος): Ζάκυνθος (3 τραγούδια, 61 ἐκκλησιαστικὰ μέλη καθὼς καὶ μία συνέντευξη γύρω ἀπὸ τὸ πρόβλημα τοῦ Ζακυνθinoῦ μέλους).

4. Εἰσαγωγή μουσικολαογραφικῆς ὕλης

Ἡ δισκοθήκη πλουτίστηκε μὲ 219 δίσκους. Ἀπὸ αὐτοὺς οἱ περισσότεροι περιέχουν δημοτικὰ τραγούδια καὶ σκοποὺς, ἀλλὰ ἀνάμεσά τους περιλαμβάνονται καὶ ἀρκετοὶ μὲ βυζαντινὴ μουσικὴ, ρεμπέτικα καὶ ξένη μουσικὴ μὲ ἔθνομουσικολογικὸ ἐνδιαφέρον.

Ἡ κασετοθήκη πλουτίστηκε μὲ 170 κασέτες. Στὶς κασέτες περιλαμβάνεται κυρίως δημοτικὴ μουσικὴ ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ πρωτότυπες ἠχογραφήσεις ἀπὸ τὰ ἐξῆς μέρη: Ἀγόριανη, Αἴγινα, Ζάκυνθος, Θάσος, Ἰκαρία, Κάλυμνος, Κάρπαθος, Κίμωλος, Κύπρος, Μάκρη, Μυτιλήνη (Μπορός, Πλωμάρι), Πάρος (Λεῦκες), Σαμοθράκη, Σαρακατσάνοι Μακεδονίας, Φάρασα Καππαδοκίας.

5. Βιβλιοθήκη

Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Μουσικοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου πλουτίστηκε μὲ 284 δημοσιεύματα καὶ δεκάδες φωτοτυπίες ἀπὸ σπάνιους προπολεμικοὺς

καταλόγους δίσκων 78 στρ., που μᾶς παραχωρήθηκαν για φωτοτύπηση ἀπὸ τὸν κ. Χ. Παυλόπουλο. Ἐπίσης ἀπέκτησε τὰ ἐξῆς χειρόγραφα:

α) Ἐγκώμιο στοὺς Μαυρομιχαλαίους γιὰ τὴ δολοφονία τοῦ Καποδίστρια. Βυζαντινὴ προσημαντικὴ. Σπέτσες 1831. Δωρεὰ πρέσβεως κ. Α. Κ. Ἀργυροπούλου.

β) Δημοτικὰ τραγούδια παρασημασμένα στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰ. ἀπὸ διάφορους συλλέκτες. Βυζαντινὴ παρασημαντικὴ. Παραχωρήθηκαν γιὰ φωτοτύπηση ἀπὸ τὸν κ. Ε. Τζελᾶ.

γ) Ἄπαντα Ζακυνθινὸ μέλος. Βυζαντινὴ παρασημαντικὴ σὲ γραφὴ Β. Πομόνη. Παραχωρήθηκαν γιὰ φωτοτύπηση ἀπὸ τὸν κ. Ε. Τζελᾶ.

δ) Κείμενα ἁσμάτων Μακεδονικοῦ Ἀγώνα. Ἀπὸ κατάλοιπα Μακεδονομάχου ἱατροῦ Ἀναστ. Σακελλαρίου. Δωρεὰ κ. Ἰωάννας Πετροπούλου.

ε) *Stabat Mater ancien de l'Eglise grecque*, Transcrit pour le piano par Ob. Harmonisé par Parisotti. Ἐγκώμια Ἐπιταφίου, καταγραμμένα μᾶλλον τὸν 19ον αἰ. στὴ δυτικὴ παρασημαντικὴ. Δωρεὰ Μ.Φ. Δραγούμη.

στ) Ἑλλήνων ἄσματα Ἐθνικὰ διὰ κλειδοκύβαλον. Καρολίνα Μ. Νιστσίנסκη ἐμελοποίησεν. Πετροῦπολις 1859 (9 κομμάτια). Δυτικὴ παρασημαντικὴ. Δωρεὰ Μ. Φ. Δραγούμη.

ζ) Θεοχάρους Γερογιάννη. Δοξαστικὸ Ἀγ. Γεωργίου. (Ἦχος πλ. β'), Βυζαντινὴ παρασημαντικὴ. Δωρεὰ κ. Γ. Γερογιάννη (φωτοτυπία).

Συνέδρια

Τὸ Μουσικὸ Λαογραφικὸ Ἀρχεῖο ἐκπροσωπήθηκε στὰ ἐξῆς συνέδρια:

α) Διήμερο τοῦ 16ου μουσικοῦ φθινοπώρου τοῦ Como γιὰ τὴν ἑλληνικὴ παραδοσιακὴ μουσικὴ (Como, 17-18 Σεπτ. 1982).

β) Α' Διεθνὴς Ἑβδομάδα Γρηγοριανῆς Μουσικῆς (Καρδίτσα, 27-31 Αὐγούστου 1984).

γ) Πενθήμερο τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πολιτισμοῦ Κέντρου Δελφῶν γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ, Ἰσλαμικὴ καὶ Εὐρωπαϊκὴ Μεσαιωνικὴ μουσικὴ (Δελφοί, 15-19 Σεπτ. 1985).

Ἐξυπηρέτηση Ἐρευνητῶν

Τὸ Μουσικὸ Λαογραφικὸ Ἀρχεῖο ἐπισκέφθηκαν διάφοροι ἐρευνητὲς στοὺς ὁποίους παρεσχέθη ἐπιστημονικὴ βοήθεια καὶ πληροφορίες σὲ σχέση μετὰ τὴν ἐρευνὰ τους.

ΜΑΡΚΟΣ Φ. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ